

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În România:

a dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sistem de jaf.

(*) De mai multe zile, în parlamentul maghiar se discută proiectul de buget al ministerului de culte și instrucțiune publică.

Din întreaga risipă de vorbe, țeara până acum s'a ales cu un singur lucru. L-a văzut, în ședința dela 1 Februarie, pe ministrul Wlassics pășind curajos în apărarea predecesorului său, care a făcut tirgheala hârtiilor lui Kosuth. Aceasta în urma discuțiunii, pe care a provocat-o în Dietă contele Zichy Jenő.

Se înțelege, stânga extremă a aplaudat mult pe ministru, pentru curajul „patriotic” al său, curajul, care pe noi naționalitățile ne costă însă bani mulți.

Încolo tot coarda veche se întinde: nu trebuie cruțate finanțele țării când vorba e de cultură maghiară!... trebuie toate pietrele mișcate, pentru-ca la milleniu statul ungar să fie prezentat ca național maghiar în toate manifestațiunile lui...

Despre noi, naționalitățile, majoritatea acestui stat, numai vorbe de ocară s'au auzit: din cauză, că prea resistăm încercărilor de maghiarizare.

Că în urma acestor „încercări” naționalitățile au ajuns la desperare, că peste tot miseria crește în chip spăimântător și în măsură ce se sporesc orgiile de maghiarizare, la acestea nu se gândesc „părinții” patriei, cu toate-că li-ar fi foarte ușor să vadă întreaga stare deplorabilă, în care au aruncat țeara.

Astfel tocmai zilele acestea a aparut statistica până la 1893, care se ocupă atât cu chestiile culturale cât și cu mișcarea populațiunii statului ungar.

Noi nu credem, că în Europa să fie un stat, ale cărui date statistice să fie atât de triste.

Să luăm de pildă puterile privitoare la apărarea țării.

În anul 1857 au lipsit dela asen-tare 5841; în 1868 numărul acesta a crescut deja la 7000; în 1869 la 8141, iar în 1872 11.465 tineri.

Va să zică cu cât se întinde „domnia constituțională maghiară”, cu atât populația ia mai tare lumea în cap. Și să se noteze, că tinerii care au absentat dela recrutare, nu sunt numai Slovaci, Ruteni ori Români, ci și Secui.

Eată cum contemplează o foaie clujană emigrarea aceasta:

„Emigrația e primejdioasă cu deosebire pentru Ardeal. Din părțile de sus ale țării emigrează mai ales Slavi, elemente străine deci, un neam de oameni, care numai materialicește aparține corpului națiunii. Dar din Ardeal emigrează citadela maghiarismului, se pustiește Sécimeia, ducându-se în România, trecând în tabăra dușmană.”

Cât de mult „era constituțională maghiară” a viciat întreaga viață a Ungurilor, se poate vedea și din scrisorile de mai sus. Ziaristi, preținși oameni civilizați, numesc pe Slovaci element străin — tot așa ne socotesc și pe noi — și regretă numai „pustiirea” Sécimilor... Pentru ei nu ar fi nici o durere, n'ar considera ca pierdere dacă ar emigra toți nemaghiarii, — atât de mult îi stăpânește dorul unui stat național maghiar.

Nerușinarea este însă mai mare, când după-ce că știu cum guvernul face tot posibilul ca să slăbească naționalitățile, presa maghiară ne acuză, pe baza datelor statistice, că între Români sunt mulți recruți cari nu știu carte.

Dar cum se știe toți, de unde se învețe, când pe banii strinși dela noi se cumpără hârtii de ale lui Kosuth și se întretin numai școli ungurești?

Unde putem noi Români, în mare parte populație de munte, să avem atâtea școli ca cei dela Szolnok de pildă, cari dacă dau pentru școli, se și folosesc susținem după-ce „deja” statul a tras o piele de pe noi?... Nu este însă mai puțin adevărat, că recrutul român, ori de unde ar fi el și chiar de nu va ști carte, este atât de bun soldat, ca cel dela Szolnok, dacă nu mai bun chiar...

De altfel caracteristica regimului, sub care trebuie să ne tăngim vieța, o dă chiar un deputat maghiar, Asboth, care în ședința dela 31 Ianuarie a Dietei a zis:

„La noi poporul, bietul țeran este dat pradă, fără nici o apărare unui sistem de jefuire ne mai auzit. Sistemul acesta se compune din trei elemente. „Întâiu: administrația de corteșire, care subordinează și sacrifică toate și tot considerațiunile electorale. A doua: „sistemul de dare nedrept și jefuitoare. (Așa e! în stânga și stânga ex-

tremă). Ear' a treia: droaia lăcustelor de agenți mijlocitori, de uzurari și gheșefitari. (Așa e! în stânga)“...

Când Ungurii simt, că așa e, ce se mai zicem noi, asupra căror aceste „sisteme nedrepte și jefuitoare” se aplică cu vîrf și îndesat!?...

Dela Paris am primit azi o a doua epistolă, în care ni-se dau amănunte asupra neînțelegerilor dintre studenții români de acolo.

Din epistola bunului nostru amic vedem însă, că numai o neînsemnată minoritate a studenților este care s'a pus în conflict cu vechii luptători dela Ligă. Și acest conflict fiind mai mult de caracter personal, credem că se va aplană fără grave urmări.

Noul comitet al secției Ligei s'a compus astfel: delegat al comitetului dl George Moros, cassar dl I. Er. Popa, membrii dnii C. Brătășanu, I. Costinescu, C. Nanu, C. Nicolescu și Anibal Teohari.

„Să ne organizăm”

Să ne dăm bine seamă de împrejurări.

Studenții dela școalele superioare se află aproape 4 luni acasă în timpul vacanței de vară. Foarte puține sunt satele acelea, în care se nu fie sau un universitar, sau un teolog, sau cel puțin un student din clasele superioare.

Întreb acum, că oare unindu-se universitarii, teologii și studenții gimnasiali dintr'un ținut oare-care, de la 10—15 mergînd în fiecare din acele 10—15 sate să facă în tot locul petrecere populară, concert popular sau să efectuească orice fel de întrunire populară permisă, în care prin disertațiuni bine chibzuite și acomodare poporului s'ar demonstra acestuia binefacerile ce rezultă din diferite reuniuni și asocieri — influențând ca cât de iute să se formeze în tot satul diferite reuniuni, — prin predarea deosebitelor poezii și scrieri naționale s'ar putea deștepta foarte mult simțul național; prin reproducerea și enararea faptelor glorioase ale străbunilor cât de mult s'ar putea străplânta în popor mândria și ambițiunea că s'a născut Român.

Oare în modul acesta n'am putea ajunge rezultatul dorit? Eu sunt convins deplin că da.

Multe, foarte multe ar fi căile, pe care în modul acesta s'ar putea dezvolta în poporul nostru opinia publică, s'ar putea ridica simțul național și ce e tot atât de însemnat, s'ar putea ridica bunăstarea materială a lui și s'ar promova moralitatea etc. etc.

Ei bine, vor zice mulți, toate acestea sînt bune și frumoase, dar' preoții și dascălii de ce treabă sînt? a lor e datorința să le facă toate acestea și nu a studenților. E drept, foarte drept, așa ar trebui să fie lucrurile, însă realitatea ni-le înfățișează altcum.

Mulți sînt între preoții și dascălii noștri, care cu lucrurile acestea de loc nu-și bat capul; foarte mulți sînt de aceia, care, cu toate-că în lucrurile lor oficioase și casnice sînt oameni și cetățeni foarte cinștiți, din cauze private și personale nu vreau sau nu îndrănesc a se îngriji de progresul poporului pe toate terenele în direcție național-românească; sînt mulți și de aceia, pe care apatia, nelucrarea altora îi descuragiază, vîzînd că vecinii lor nu fac nimica, cugetă de ce să facă ei când alții stau pe loc? singuri puțin vor putea ajunge; și tot puțini sînt de aceia, care conduși numai de idealul național și de iubirea de neam sînt gata a trece prin apă și foc spre a face națiunea liberă, mare, fericită.

Stînd lucrurile astfel, vom putea înțelege, că tinerimea are teren să lucreze în direcțiunea arătată, că e singurul mod de lucrare, prin care am putea ajunge un rezultat mai mare și e cel mai acomodat împregiurării poporului nostru împilat și tept pe cei adânciți în somnuri, să facă pe cei necredincioși să creadă în viitorul românismului, să încurajeze pe cei fricoși.

Pusă odată în mișcare această acțiune — (la care, credem, ne va da tot insul concursul său, în a cărui inimă bate o inimă românească) — nu va fi departe ziua, în care palatul atator neîndreptățiri se va cutremura din fundament, pe ruina căruia vom ridica un altul mult mai mîndru, pentru-că acela îl vom ridica dreptății eterne.

Însă ca lucrarea să fie cât se poate de intensă, tinerimea dela toate universitățile și școalele superioare trebuie să formeze un organism bine întocmit și

puternic, a cărui activitate să se extindă asupra Românilor din toate părțile; impulsul spre lucrare îl va da acest organism puternic, — „societatea tuturor studenților români dela școalele superioare” — ear' ideile bine chibzuite și programul satorit de această societate o să le ducă în deplină tinerimea din un ținut oare-care, din 10—15 saturi, pe care se o numim d. e. „club”; — rămîndu-i pe lângă aceasta fiecărui student un cerc de activitate destul de larg în comuna sa proprie.

Mulți cugetă, că lucrurile acestea nu se pot realiza, sau foarte cu greu s'ar putea pune în praxă. Recunosc și eu, că prin toate ținute pe la adunări de studenți; prin afectarea iubirii de neam, căreia îi lipsește ori-ce energie de lucrare, cu ocaziunea demonstrațiunilor; sau prin „văietări” lașe, cu care te nizești a atrage compătimitirea (de compătimitire trebuie omului să-i fie totdeauna rușine, cu atât mai virtos unei națiuni) altora asupra noastră, nu departe vom ajunge; însă prin o muncă serioasă, prin un zel neîntrecut, prin o energie, care nu cunoaște de pedecă nici moartea, cine va zice, că nu s'ar putea ajunge în foarte scurt timp să vadă și Ungurii că...

Verde-i încă tot stejarul,
N'a fi tot cum vrea dușmanul,
Pune-om umeri doi cu doi
V'a mai fi cum vrem și noi.

Ear' națiunea, fraților, nu toate, nu strigate de durere așteaptă dela noi, — căci prin acelea încă nici un popor n'a devenit liber și mare, — ci așteaptă din Budapesta, care zice să ne adunăm în Blaj, ca să ne organizăm. Un organism puternic, cum trebuie să fie al nostru, nu se poate constitui în 2—3 zile, numai rezultatul meditațiunii, cugetării și al consfătuirii a lor multe zile și săptămâni poate fi această organizație.

Și precum știu eu, în această direcțiune s'a și făcut o propunere la toate institutele de învățămînt superior; de aceea mult mă mir, când colegul v. mol. vine și zice: „nu știu să se fi luat din o parte sau alta inițiativă”.

Înțeleg însă și eu că fiind odată organizația tinerimii lucru împlinit, precum și programul de acțiune satorit —

FOIȚA „TRIBUNEI”

Ziarul unei femei.

— Roman —

De

Octave Feuillet.

Tradus de Lucreția Popescu

Capitolul XXI.

(Urmare).

„Ai dreptate, draga mea... în ceea-ce privește însă pe sîrmăna princesă, îmi cruț compătimitirea... Singură dînsa și-a stricat băiatu prin aceea, că îl adora în genunchi și îl idolatra și îi deștepta credința, că cerul și pămîntul ar fi create numai pentru plăcerea lui specială... Îmi aduc aminte, că i-a cumpărat odată în Champs-Elisées cărută cu capre. urmările sînt, că acum, după-cum se zice, vrea să iee de nevastă pe această statistică de Drury-Lane... Sigur, e destul de logic!”

Poate fi logic, iubite amice, dar' e foar’ arit’.

O săptămână întreagă n'am mai văzut pe prințul la noi. Apoi veni într-o dimineață și se închise în odaie cu dl de Louvercy; avură împreună o convorbire lungă, al cărei cuprins mi-l împărtăși bărbatul meu imediat. „Mi-se pare, că dl de Viviane s'a scusat, că își va răli vizitele, căci cum arăta cu o anumită tristățe, crede să fi observat, că nu-mi sînt plăcute. Mișcat de tonul lui serios și ofensat, bărbatul meu îi răspunse ca pe mine că nu trebuie să se mire, dacă vieța la Viviane e de excentrică înspăimîntătoare o femeie tînără

crescută în principii severe; că de altcum depinde dela el, a risipi prejudițiile, ce și-le punea așa la inimă și că prietenii lui de ambele sexe îi vor fi recunoscători pentru toate ce va face, ca să le ușureze convenirea cu el și ca să poată deveni mai intimă.

„În general sînt foarte indiferent față cu opinia publică”, zise prințul, „dar' cunosc, că fmi cade greu, a suporta disprețul d-nei de Louvercy”.

„Aici nu e vorba de dispreț, dragă băiete”, îi zise bărbatul meu, „nu e altceva decît perplexitate”.

Când prințul își luă rămas bun, părea foarte îngândurat.

La două zile după acestea, întorcîndu-mă dela plimbare, îmi zise bărbatul meu, că tocmai atunci îl părăsise domnul de Viviane. „L-am poftit pe mîine la masă”, adăuse el.

Făcui ochi mari, dar' el rîse și continuă:

„Și-a expediat Engleza, și lasă să vină mamă-sa... Aceasta merită o răsplătă!”

Aprobați, și când a doua zi veni prințul îi întinse mîna mai din inimă și mai liber ca de obicei. Din această zi deveniram mai buni prieteni și ne decidă să-l primim în cercul nostru strîmt.

Între acestea, presupun, că pentru a se despăgubi, se dădu cu o nouă patimă jocului; deși mai des perdeau, ce-i făcea cîinste, cu toate acestea îmi povesti într-o seară, că a câștigat treizeci de mii de franci în Bacarat.

„Într'adevăr un om groaznic”, îi zise bărbatul meu, „dar' din umeri, abia te-a ridicat dintr'o parte, și te cufunzi de cealaltă!”

Imediat scoase din buzunar un pachet gros cu bilete de vizierie și mi-l întinse mie: „Pentru săracii d-tale!” zise el.

„Îi primesc”, îi răspunsei eu, „totuși sub o condiție: Să-mi dai cuvîntul d-tale, că nu vei mai atinge nici o carte”.

„Vi-l dau”.

Așa se întimplă, că îi putui trimite bunicii mele treizeci mii de franci pentru fondul ei destinat tinerelor lucrătoare.

În sfîrșit, fiindcă avea o mulțime de vi-tiuri, veni de câteva ori la noi cu voce bună, ca să ne zică beat. Nimic în lume nu-mi inspiră atîta dis-gust ca un bărbat într'un asemenea hal, și mă mir de femeile — durere sînt destul de numer ase! care fac haz de așa ceva sau nici nu observă. Prințul care nu putea fi în dubiu de feul sentimentelor ce îmi inspira într-o asemenea stare, ținea socoteală de asta și deveni cumpătat.

Cu această încoronă seria îndreptărilor datorite influenței mele, ce părea a mi-le consacra mie. Acest mic triumf, ce bărbatului meu îi făcea haz, aproape muria de ris, că prințul depănă cu modestie bumbac la picioarele mele, nu înceta a mă interesa și pe mine și a mă măguli. Nu mă încredeam în toate aceste jertfe și mă întrebam, dacă nu-și promise vr'o recompensă pentru aceasta, și această grijă nehotărîtă mă făcu să iau față cu el o poziție de apărare, ce el de sigur observa.

Într-o seară mersem împreună să ne plimbăm pe una din terasele noastre, frumoase nopți, mirosul aproape amețitor, de flori de portocali și de micșunele, de care era plin aerul, îl dispuse la sentimentalism și poezie. Fiindcă însă eu destul de sec îl in-

tersei la realitate, zise: „Dumnezeule, doamnă, nu știu într'adevăr ce să fac, pentru-ca să-ți desarmez prejudițiile ce ai față cu mine; pentru-ca să-ți plac, mi-am aruncat toate slăbiciunile în mare, una pentru alta... abzie dela toate... nu mai joc, nu mai beau, și așa mai departe... ce mai vreți? Vreți să devin un sihastru? Spuneți-mi!”

„Mai vreau numai una”, îi răspunsei simplu, „și aceasta este, să nu mă lași nici-odată a mă îndoi de prietenia d-tale față cu bărbatul meu”.

Se inclină cu respect, și din acest moment ori-ce umbră cu două sensuri dispăru din conversația lui.

Pe acest timp Cécile cu bărbatul seu veniră pentru a doua-ora la Nizza, ca să ne cerceteze. Corespondența mea cu Cécile a rămas totdeauna destul de deasă.

Deducînd după scrisorile ei, era fericită, deși mi-se părea parcă, cea mai mare plăcere și-o căuta în vieța socială. O găsi că s'a făcut și mai frumoasă și mai fascinantă, dar' prin căsătorie nu se schimbaser de loc: era tot nervoasă și superficială. În firea ei față cu bărbatul seu era ceva ca o în-cordare fricoasă, ce îmi bătu la ochi; el față cu ea era blând, dar rezervat. Acum a doua-ora eram încremenită, da aproape speriată, când simții ce puternică avea asupra mea, cu tot timpul trecut: nu puteam auzi tonul vocii lui, fără a mă neliniști. — Încă nu era de douăzeci și patru de cîasuri la noi, când căutam deja un mijloc, a-l depărta a-i prescurta șederea la noi. El singur mi-a dat prilegiul la asta printr'o observație cam indiscretă, nesocotită, care de atunci încooce mi-am lămurit-o, dar' care atunci mi-se părea neînțeleasă.

Bărbatul meu avea un prepus tainic, de ce se petrecea în inima mea? — sau simția simptomele torturătoare ce-l amenințau? Nu știu, dar' deja în primele zile dela sosirea dlui și doamnei de Eblis i-se întunecă dispoziția. — Dl de Eblis mă întrebă într-o dimineață într'un ton intim dar' cam perplex, dacă am observat această schimbare în firea lui Roger. La răspunsul meu afirmativ își permise jumătate rîzînd și jumătate serios a face aluzie la deseale vizite a le prințului de Viviane și a tmi da să înțeleg, că poate aceasta era cauza excitării bărbatului meu. — Fiindcă știam că dl de Louvercy e cât se poate de liniștit, poate încă prea liniștit în privința prințului, puteam fi sigură, că dl maior de Eblis în acest caz nu era interpretul lui, ci își spunea părerile lui, ce mă ofensă afară din cale. Nu sînt o sfîntă: i-am luat în nume de rău, că a preferat-o pe Cécile și a luat-o de soție, după-ce mi-a făcut mie curte; că însă după acestea își ia și dreptul de supraveghetor al vieții mele conjugale, era totuși prea mult.

„Dragă dle maior”, zisei eu, „fiindcă ai bunăstarea, a te interesa de tainele casei mele și de pacea cămăciiei mele, vreau să spun că în prepusurile d-tale ai drept și nedrept: ai drept cred eu, dacă atribui indispoziția bărbatului meu unui ușor sentiment de gelozie... dar' te înseli cu deservire asupra obiectului acesteia”.

La aceste vorbe se făcu foarte palid, se inclină și mă lăsa singură.

După două zile ne împărtăși că e chemat la Paris, și plecă încă în aceeași seară. Își lăsa însă soția la noi. (Va urma).

să ne adunăm la începutul vacanței de vară la Blaj, unde aplanând divergențele, care prin corespondențe nu s'au putut învinge, cunoscându-ne unul pe altul mai de-a poale, și cunoscând forțele de care dispunem, înaintea ochilor acelora, care cei dintâi și mai cu bărbăție s'au luptat pentru neamul românesc să depunem un jurământ sfânt, că nu vom cunoaște pedecă până când idealul, pentru care atât de mult s'au luptat nu-l vom realiza; și de acolo, pătrunși de acest simțământ nobil, mînați de un dor nemărginit, vom porni în toate părțile spre a începe munca frumoasă, lupta pentru libertatea și înălțarea poporului, răpind cu noi prin activitatea noastră pe tot omul, care se numește pe sine Român.

Am scris aceste rînduri cu singura dorință, că tot insul, care se interesează de soarta poporului nostru să poată și să vrea a mă înțelege.

Cluj, 28 Ianuarie n. Onu.

Din Bucovina.

"Gazeta Bucovinei". Din un articol de fond publicat în 24 Ianuarie în ziarul din Cernăuți, extragem următoarele pasaje foarte instructive pentru de a cunoaște cum înțeleg unii scribi mișcarea națională și progresul. "Băieții de țărani se deosebesc prin școale... mai ales prin modestia și statornicia lor. Ei sînt buni muncitori și eșind odată din școale și devenind funcționari sau profesori, nu umblă după onoruri mari, ci muncesc și lucrează după putință și se fac folositori națiunii și prin aceasta și statului cât și omenirii întregi."

Deci prin cultivarea copiilor dela țeară n'a pierdut inteligența nimic, căci conducerea și reprezentarea poporului o posedă tot mai mult inteligența cea veche și urmașii ei". O lacheule, lacheule!

Alegere nouă în Bucovina. Mandatul vacant din curia proprietarilor mari bucovineni pentru camera imperială, îl va obține probabil baronul George Vasile. Mai puține șanse are dl. Const. cav. de Popovici. Pentru Vasile se vor putea câștiga mai ușor voturile

O deputațiune bucovineană la Marea Sa. Zilele acestea va fi primită în Viena în audiență de către Maiestatea Sa o deputațiune a clerului din Bucovina. Deputațiunea va prezenta Monarhului un Memoriu asupra stării materiale a parohilor și a cooperativilor ort-ox. din Bucovina, și va solicita o ameliorare conformă trebuințelor timpului de față. Ar fi timpul suprem, ca clerul cult al Bucovinei (și în deosebi cooperativilor) să primească o dotațiune, care să-l facă independent de veniturile epitrachilului. Fondul religios e avut și veniturile lui ar trebui să sporească binele bisericii mai mult decât să întemplat până acum. Dorim preoții bucovineni, pe care o cunoaștem și o prețuim, isbîndă în cauza ei dreaptă, în care de sigur va afla și înalta protecție a Maiestății Sale.

(Din Rădăuți în Bucovina.) Ni se scrie din Rădăuți: În districtul nostru e o mare febră. Oamenii sînt neliniștiți pentru soarta etniei lor privitoare la linia căilor ferate locale, ce are a se construi. Ei petiționează, după cum am înregistrat și noi, ca să fie acceptată construirea liniei Rădăuți—Straja. Astfel mijloacele de comunicațiune ar deveni mai expeditiv în aceste părți bine populate. Sînt înșe tineri, că justa dorință a acestui district nu va fi ascultată. De ce? În Bucovina există privitor la căile ferate o tradițiune, care numai salutară nu e, dar ținută de altminteru cu multă tenacitate. Este maximă, că prima datorie a căilor ferate este a-și îndrepta linia după cum cere interesul cătorva moșieri mari și a rudenilor lor. În cazul acesta ne temem, că calea ferată va fi construită din Ciudei peste Crasna la Straja. Să o vedem și asta!

(Cor de plugari în Bucovina.) Un corespondent din districtul Sucevei (Bucovina) ne comunică o veste îmbucurătoare. În comuna Bosancea de lîngă Suceava există deja un cor de plugari, lucru de altfel destul de rar în Bucovina. O societate culturală-națională se va înființa în curînd. Cunoaștem bine pe bravi inițiatori și spriginitori ai acestor lucruri frumoase și le trimitem felicitări.

("Tribuna" și Bucovina.) Ziarul nostru se bucură de o răspîndire mare în Bucovina. Numărul abonenților bucovineni crește necontenit. Acest semn se dovedește că informațiunile exacte și franse, ce dăm cetitorilor noștri asupra chestiilor bucovinene, sînt binevenite chiar Bucovinenilor. Pentru noi e onoare

a contribui la clarificarea situațiunii dificile din Bucovina.

(D'ale deputaților bucovineni.) Sîntem informați, că doi deputați români din dieta Bucovinei din cauza de avansament vor renunța la mandatele lor. Se așteaptă acest eveniment pentru un timp foarte apropiat.

(Școala în Bucovina.) "Tribuna" a criticat amendamentul la legea școlară pe care l-a votat nu de mult dieta Bucovinei. Ce poamă e acel amendament se arată tot mai mult. Deputații ruteni aduc guvernului necentenite preamări pentru acest amendament. Cu ajutorul lui safele mixte pe nesimțite se vor aduce în apele ucrafinofililor și vor deveni curat rutene.

(Din dieta Bucovinei.) În desbaterea privitoare la fondul școlar al țării, desbatere, care avu loc Mercuri în 30 Ianuarie în dieta Bucovinei, deputatul rutean Dr. Stocki a luat cuvîntul pentru a zugrăvi starea școalelor rutene în Bucovina. Din partea Românilor a vorbit Dr. Volcinski. E de regretat, că în această discuție asupra unui punct atât de important pentru Români, cum este școala, nu s'au luat măsuri de a desvîli chestiunea în toată serioșitatea ei. Domnul Volcinski nici nu e destul de inițiat în chestiunile școlare, nici nu e omul de a produce efecte oratorice. Vom reveni.

Regina României și fetele martirilor.

Primind informare verbală de la fiecele părintelui Lucaciuc cu ocaziunea Anului-Nou despre vizita reginei în "Asil", vin a descrie în puține rînduri evenimentul despre care de altcum s'a luat notiță la timpul seu, în aceea credință și speranță, că prin aceasta împlinesc deamă o datorință în totdeauna de atențiune.

La ajungerea Maiestății Sale în "Asil" i-s'a făcut o primire foarte strălucitoare, călduroasă și în toate deamă de mult dorită. Suverană. Drăgășele copile o întimpină prin cântări în cor, apoi fu salutată din partea elevelor, prin o poezie ocașională rostită în limbile română, germană, franceză, după acestea se mai perora o poezie română cu mult simțământ, la care regina deveni atât de impresionată în ființa sa nobilă, în inima sa gingașă, încât din ochii purea atrăgători

După această introducere bine întocmită, ocupa loc în mijlocul drăgășelor eleve, unde invitați fiind 10 lauri îmbrăcați după dorința înaltă în vestiminte țărănești. Aceștia cîntînd, regina îndemna elevele să intre în joc spunîndu-le: "jucați, fetelor, jucați, fetelor". Între acestea se întreprinse cu directora D. Grant, dela care se informa, că între elevele asilului se află și trei fetețe din Transilvania și Ungaria, și încă chiar fetețele alor trei luptători devotați cauzelor naționale. Îndată ce afla despre această împregiurare, înalta suverană arăta o deosebită și rară interesare, exprimîndu-și dorința de a i-se aduce înainte aceste fetețe.

Mai întău i-se prezenta suveranei feteța Dr. V. Lucaciuc Tulia, aceasta ajunsă în fața reginei, făcîndu-i un compliment respectuos îi săruta mîna, ează regina o săruta în față. După aceasta o întreba, în care clasă se află, căți ani are, la ce primind răspuns, mai zise: "Înveți lesne, pricepi toate lucrurile ușor?". Răspunsul a fost "da", la acest scurt da, Maiestatea Sa adău: "eu știu foarte bine, că toate fetele române învață lesne și iute pricep, apoi când eram în străinătate îmi era mult dor de voi, fetele mele, să știți că mă simțesc mai fericită în mijlocul vostru, decât în palat".

Regina continua apoi mai departe cu întrebările, zicînd cătră Tulia: "Unde-i tata? Dacă este sănătos și bine?" Este în Seghedin? La a doua întrebare feteța coplesită de simțăminte dureroase, căci își știa morbos pe tata n'a putut da răspuns, căci lacrimile, expresiunea durerii napădindu-o, plecă capul cătră pămînt. În acest moment regina mult mișcată cu brațul drept o strînsă cătră pieptul și sinul seu pe copila tristă și dorind a o mîngăia îi zise: "Nu trebuie să fii tristă, drăgă feteță, că tata nu este închis, că a făcut faptă rea; din contră trebuie să te fălești, că ai așa tată".

În vremea până se petrecură acestea secretara institutului, d-șoara Țintulescu, prezenta pe Otilia Comșa, care asemenea făcînd complimente și sărutînd mîinile, regina o sărută și i-puse tot acele întrebări. La întrebarea, unde-i tata? Otilia cu fața roșind a zis: în temnița din Vaț, aceștia încă în repeta vorbele de mîngăiere, s'o nu fie tristă.

În fine i-se aduse Elena Domide, căreia netezîndu-i fața o întreba despre tata, apoi că știe alte limbi? Secretara apoi îi spuse Maiestății Sale, că mica Elena vorbește foarte bine limba germană, la ce directora

mai adău și "Tulia Lucaciuc știe bine limba germană și franțoească".

După acestea toate trei fetele sărutînd mîinile înalte suverane s'au depărtat.

Când regina s'a despărțit de iubitele sale fetețe, corul a cîntat cu multă pătrundere: "Deșteaptă-te Române".

Acest eveniment, când suverana înaltă a sărutat pe fiecele martirilor, care suferă pentru de a face fericit un popor; când buzele calde au atins fața virgină a fetețelor din Transilvania și Ungaria, când din rostul regese s'a zis: "tata nu este închis, că a făcut faptă rea", atunci mîndria noastră este deplină.

Sărutul acestor fetețe fragede este simbolul cel mai prețios, prin care Maiestatea Sa trimite ferbinte sărutare acelor părinți bravi, care au fost gata a primi paharul suferințelor pentru a neamului iubire.

Sărutul de regină este o chizășie, că după multe suferințe, după multe greutăți a putut ajunge și poporul român să i-se sărute odraslele sale de buze regești, în semn, că vrednici sînt martirii români de cel mai înalt sărut.

Acest sărut este salutarea și îmbrățișarea poporului român, care conștu de datorință merge tot înainte, încît greutățile și primejdile nu-l mai înfrică, dreptatea nu poate fi robită, adevărul rupe cătușile.

Când feteța lacrimînd a părintelui Lucaciuc a fost îmbrățișată de dreapta unei regine; atunci un popor apăsător și lacrimînd a fost strîns la pieptul, la inima, la sufletul cel suveran; deci cu speranță merge în calea apucată. "Înțelegeți neamuri și vă plecați, că cu noi este D-zeu". I. Costin.

Serbatoarea Sfântului Ioan la Seghedin.

(Urmare și fine).

Seliște. Ziua onomastică întru mulți mai fericiti ani.

N. Mosora, Lăpădat, N. Roman, Dan Popa, Beu, I. Iuga, Petru Comșa, în numele Seliștenilor.

Seliște. Te felicităm de ziua numelui, dorind să te vedem cât mai curînd eazăș între noi, dar' liber.

Lugoj. Primiți felicitările noastre la ziua onomastică. Dumnezeu vă întărească în suferințele ce le îndurați pentru binele unui neam întreg.

Vă urăm din inimă mulți ani fericiti.

Dr. Popopici, Dr. Petrovici, Brediceanu, Ioan Nedelcu, N. Birescu, Parteniu Pestan, Coriolan Bireciu, Joandrea, Dr. Namos, (nedeșcifrabil), Murtean, Iacobescu, Ignat, Rusalin, Iovanca, Vasile Iorga, Ioan Iorga, Adrian Nedelcu, Tripion, Stanurcan, Isac, Stefan, Bălăciu, Glovan, Murășan, Gropecu, Dr. Dop.

Ploiești. Primește sincerele felicitări, energicele martir al cauzei române. D-zeu ajute desrobirea Voastră.

Societatea "Horia".

Abrud. Ziua onomastică la mulți ani. Isbîndă completă fie coroana suferințelor.

Familia Filip.

Brașov. Primește felicitările noastre sincere la ziua numelui. Să de cerul să trăești și să vezi roadele jertfelor ce le aduci pentru neamul nostru. Ghița. (Urmează nume nedescifrabile.)

Beiuș. Primește, ilustrule president, felicitările de ziua onomastică, ale mele și ale compatrioților, care vă urează, că mulți ani să fii tot înainte-mergătorul românimii.

Vasile Mangra.

Ecica. Un înainte-mergător a fost Christos, noi te avem pe tine, D-zeu te țină întru mulți ani.

Familia Magdu, Ruteșan, Ghilăzan.

Viena. Martiriul vostru e augurul libertății noastre naționale. Să trăiți la mulți fericiti ani viitori pentru binele neamului.

Tinerimea și colonia română.

Feketehalom. Voi sunteți speranța gîntei române în luptele grele cu cei mulți străini. Să trăească.

Vasile Dimitre Comănescu.

Turnu-Severin. Felicitările cele mai cordiale.

Iordan și Ioan Bogdan.

Craiova. Dumnezeu să vă dea mulți ani și sănătate pentru binele poporului român.

G. Stelea.

Neoplanta. Să trăești!

Redacția "Zastavei":

Dr. Gavrilă.

București. Sănătate și fericire. Realizarea dorințelor. Cu voi sîntem.

Zăgănescu, Roman, Cordean, inginer și alții.

București. Să trăești la mulți fericiti ani.

Sihleanu.

Sibiu. Multe fericite zile onomastice.

Duică, Costin.

București. Să trăești!

Bursan.

Beiuș. Campionii noștri Dr. Rațiu, Lucaciuc și Coroianu, azi gemeți în suferințe pentru națiune. De D-zeu să ajungeți răsplată suferințelor voastre. Mulți ani, dar' mai fericiti.

Familia Ignat.

Tâlmăciul-mare. Vă salutăm plini de speranță, că D-zeu milostivul să vă ușureze suferințele ce le îndurați pentru noi. Primiți deci recunoștința meritată.

Bobes, paroch, Istin, învîț., Radu Istrati, Bunea, Ilariu Babilă.

Hârșova. Românii Hârșoveni vă urează ani mulți fericiti. D-zeu să vă întărească inimile și ușureze povara.

Luca Nancea, Giuveleu, Tomășan, G. Papiu, R. Onacea, Ioan Cancea etc.

Focșani. Sincerele noastre felicitări și fraților Lucaciuc și Coroianu. Dorim realizarea idealurilor noastre.

George Urleanu, Dr. Blez, Lungu, profesor din Caijan, Dimitreanu, inginer, Constantinescu, institutor, Florescu, prof., Stefan Ioan, senat.

Seliște. Poporul din Găleș, lîngă Seliște, vă dorește cu căldură un Nou-An fericit. Să vă vedem sănătoși.

Nicolae Bănuț, Constantin Bănuț, Ioan Popa, Bucur Stănilă, Andrei Marcu, I. Stănilă, Nicolae Fleaca, Ioan Drăgan, Ioan Stroia, Nicolae Lucascu, Sguva, Nicolae Pasa, Iosif Dan, Costin Ioan, Rachitan, Vasile Luca, Todor Stoița Visantie, Marcu Dumitru, Ilie Iana, Dragomir etc.

București. Mulți ani glorioși d-tale și soților d-tale din temniță. D-zeu cu voi.

Societatea de cultură "macedo-română":

Urechia, Gusti, Dan, Cosmescu, Ioanide etc.

Budapesta. Reprind asupra anului trecut, lumină vedem în calea voastră. Acum întunec domnește, căci sorții noștri sînt închisi. Întrușiți în seara aceasta, la voi ne gîndim mai întău cu respect și admirație.

"Tinerimea".

Ecica-română. Ferice vă țină D-zeu pe anul curent, Voi care văți jertfit pentru noi.

Ghilăzan pentru Ecicani.

Sibiu. Tuturor sănătate vă dorim. Russu, Duică, Augustini, Dolean, Dordea, Dop, Ursu, Dr. Grecu, Liviu Brote, Moța, Verzar, Borgia, Tordășianu, Dresnand.

Cluj. Scumpilor întemnițați felicitările Celor patru de aici.

Programul partidului poporal catolic.

Foile din Budapesta publică acest program, care are următorul cuprins:

Punctul nostru de plecare este formarea unui partid politic, care "și-a pus de scop apărarea caracterului creștin al societății noastre și să vindece neajunsurile cărora a fost în patria noastră expusă biserica catolică și în general creștinismul, și să îmbrățișeze interesele economice și politice ale națiunii și ale poporului.

Pe baza aceasta generală se primește în partid ori-care credincios creștin pentru apărarea intereselor reciproce și împăcinoare.

Partidul poporal ca partid politic ung independent, formându-se pe baza dreptului public maghiar și a transacțiunii dela 1867, care formează partea întregitoare a acesteia a stabilit următorul program:

1. Cerem revisuirea legilor despre căsătoria civilă și conducerea matriculelor de stat.

2. Ne vom lupta contra acelor orașuri și proiecte de legi, cari sînt în contradicție cu spiritul creștinismului sau pe mejdiesc înțelegerea pacinică, care în interesul țării trebuie să se restituie între comisiunile legal recipiate.

Drepturile și libertatea confesiunilor stimăm și dorim să le susținem, dar pîndem în schimb drepturile și libertatea de venită bisericii catolice.

3. Cerem autonomia catolică și pe urmare extradarea fondurilor și fundațiunilor catolice.

4. Vom apăra libertatea de instrucțiune asigurată prin legi atât de confesiuni catolice cât și celorlalte, și pretindem largirea acestor libertăți pentru toate gradele învățămîntului.

5. Fiind Ungaria în rîndul primilor agricultori, pretindem luarea în considerațiune politica vamală, de comunicațiune și dărilor de spirtuoase, a intereselor neglijate ale publicului economic și mai ales ale micilor proprietari.

6. Cerem să se iee toate acelea de pozițiuni legale, cari asigură viața și bunăstarea poporului agricol în patria noastră.

7. Cerem ca interesele de credit ale micilor proprietari și micilor industriași să se iee în considerație și să se resoalve prin dispozițiuni corăspunzătoare legale și pe asocieri cari se vor înființa cu ajutor de stat. Mai departe vom spriginii ori-și ce tendință al cărei scop este valorisarea mai favorabilă a produselor agrare și industriale.

8. Cerem alcătuirea unui sistem de dare mai just; stabilirea minimului corăspunzător stărilor noastre ale neplătiturilor de dare și introducerea dării fundamentale.

9. Cerem simplificarea manipulațiunilor de dare și introducerea unei astfel de manipulațiuni, ca fiecare contribuient să o priceapă și să o poată controla în interesul seu propriu.

10. Partidul nostru voește, ca statul să spriginească pe micul industriaș și pe muncitor în concurența cu industria mare și capitalul.

11. Cerem regularea raportului dintre muncitor și stăpîn, și mai ales apărarea intereselor familiare morale și sanitare ale muncitorului; mai departe extinderea în măsuri mai mare a asigurării muncitorilor. În fine cerem să se introducă o lege mai severă pentru observarea repausului de Duminecă.

12. Referitor la arangierea administrațiunii naționale nominal atunci își va stabili punctul de vedere, când guvernul își va prezenta proiectele în privința aceasta; dar' de acum pretindem îndreptarea administrațiunii și combatem ori-ce fel de organizare, care excluderea conlucrării cetățenilor ar mări nepotența statului.

13. Partidul nostru dorește să observe o ținută pe deplin prevenitoare față de naționalități, și să iee în considerație pretenșiunile lor întrucît sînt compatibile cu unitatea statului ungăr și caracterul seu național. (Eazăș confuzia babilonică Stat, "poliglot" și "național" în aceeași vreme Red. "Tribunei"), și să le împărtășească de procedură justă și dreaptă.

14. Cerem vindecarea abuzurilor electorale și regularea în cel mai corăspunzător chip al procedurii de verificare.

Știm, că censul, împărțirea cercurilor electorale și procedura electorală nu este multumitoare și dă ocaziune la multe abuzuri. Vom urgenta regularea acestora.

Adevărul despre Slovaci din America.

Cele publicate în "Magyarország" despre "mișcarea panslavistă" în America nu numai că sînt adevărate, dar' lucrul stă și mai rău, mai stranic pentru patrioții îngrijiați de soarta Ungariei, subinținț de "fenianii" slovaci din Statele-Unite.

Pe temeiul informațiunilor atât luate din "Narodnie Noviny", cât și particulare, putem destăinui lucruri interesante despre "mișcarea panslavistă", de care se plînge foaia kosuthistă.

Eată ce spun informațiunile noastre.

În anul trecut mai mulți Slovaci bogăți de acolo au fondat în orașul Pittsburgh o societate de colonizare sub titlul: "Slovak Colonisation Co.", căreia scopul principal este a înființa colonii slovace. În statul Arkansas, spre pildă, a cumpărat 50.000 acre de pămînt rodnic și vinde un acru cu 6—10 dolari plătibile în rate. Pe întinderea de mai sus va înființa cea dintău colonie slovacă; pentru clădirea bisericilor, școalelor și altor zidiri de interes obșteș societatea dă terenul necesar fără plată. În prospectul seu, societatea spune între altele: "Pe când maghiarizarea și iudovimea au despoiat pe Slovaci de moșia lor, de petecul de pămînt, chiar și de colibiară în vechia lui patrie, atunci în noua sa patrie, în colonia slovacă, poate Slovaci ocupă pămînt, a-și clădi casa, a întocmi co-

muna, în care va fi vieată slovacă, unde limba și cântecele slovațești vor răsună și Slovacul va deveni stăpân peste el însuși!

Până acum, îmi scrie un prieten în luna lui Noemvrie, 100 de familii și-au cumpărat parcele, prin ceea ce existența coloniei este asigurată, care va purta numele Slovak-town, zace nu departe de orașul Hasen, în mijlocul fermelor cehe. Deoarece Arkan-sas zace mult spre Sud (38° de latitudine geografică de Nord), recoltile acolo se speră că vor fi foarte bogate.

Cele mai noue știri ce ne sosesc de acolo, vestesc că în statul Georgia s-au fondat două nouă colonii slovace cu numele: Nitra și Tokai. În ambele aceste comune, locuitorii slovaci vor cultiva mai exclusiv via de vie.

Numărul parohiilor evanghelice slovace e deja atât de mare, încât trebuia să se formeze un seniorat (protopopiat). Asociațiunea literară Mandk (= farul) așa propăștește de repede, încât înființează biblioteci și organizează prelegeri în limba engleză pentru Slovacii neștiutori de limbă.

Reuniunea națională slovacă are deja 157 secțiuni; ea'reuniunea femeilor slovace de acolo „Jivena“, 9 secțiuni. Un preot protestant publică apel, în care invită pe conaționali săi să colecte obiecte antice pentru Muzeul din Turc-Sv-Martin.

Ziarele slovace, 8 la număr, câștigă tot mai mulți abonați, stau foarte bine; pe când ziarul, scris într-un idiom slovac, cam același ca idiomul bănățean față cu limba literară română și sprijinit de guvernul ungar spre a converti pe „panslaviști“ la legea patriotică, a încetat nevoind nimeni a-l ceta nici de geaba, deși cea mai mare parte a emigranților sînt țărani din comitate unde se vorbește acel idiom, adică Șariș și Abauj.

În orașul Passaic, statul New-Iersey, la alegeri comunale au fost aleși și doi Slovaci: unul ca „Justice of the Peace“ (jude de pace), celalalt în serviciul poliției orașenești.

La urmă îmi comunică prietenul meu o anecdotă, zice adevărată, din ultimele alegeri prezidențiale, când a fost ales Cleveland, candidatul democraților. Cu ocazia de acestea se fac multe rămășișuri. Așa și un Slovac democraț se rămasese cu un Maghiar republican, că candidatul democraților va învinge. Dacă câștigă el rămășișul, Maghiarul e obligat a căra pe Slovacul într-o roabă prin străzile orașului; învingând republicanii, Slovacul e dator a cumpăra Maghiarului o pălărie cu 5 dolari. Precum se știe, democrații au biruit, ear' Maghiarul trebuia să se supună. Slovacul se pune în roabă, împodobit cu tricolorul american, ear' Maghiarul republican îl căra jumătate de cias prin uliți având pe pâlărie inscripția: „I am a Republican Jackass!“ — „Eu sînt măgar republican“. Lumea își bătea mult joc de sîrmanul patriot.

Prietenul meu îmi promite a mă informa regulat de mișcările conaționaliilor mei de acolo.

Ei, ce ziceți, iubitorilor confrăți din Budapesta? Așa-i că v-am destăinuit lucruri interesante pentru grijile voastre patriotice?

G. Augustin.

Revista politică.

Dintre numeroasele chestiuni cari laolaltă alcătuiesc chestiunea orientală, de câteva luni mai ales două încep a deveni actuale: cea armeană și cea macedoneană. Marile puteri au silit pe Poarta Otomană ca comisiunii de cercetare a măcelurilor întemperate în provincia Sassan din Armenia turcească să fie alipiiți și câte un comisar-privighetor al Angliei, Franței și Italiei, cari să controleze lucrările comisiei. Pretutindeni se așteaptă cu nerăbdare rezultatul comisiunii. Într-aceea, comitetul armean din Londra agită și el cu răsunet, trimite soli și agenți în diferite țări pentru a ține trează chestiunea națională armeană.

La 27 Ianuarie s'a ținut în orașul maritim Varna din Bulgaria un meeting, la care au luat parte 2500 Armeni. Locul adunării a fost curtea bisericii armenesti sub presidența preotului de acolo Mandakuni. Rezoluția luată aici este identică cu cele votate la întrunirile de mai înainte ale Armeniilor din Sofia și Rusciuk, după care ste a se ruga puterile isclăite la tratatul în Berlin să îndemne pe Turcia a aplica în firșit odată §-ul 61 al acestui tratat și a una astfel plângerile Armenilor. Rezoluția a st predată consulilor străini din Varna.

Din Sofia se anunță că comisiunea parlamentară însărcinată cu cercetarea fărâdeșilor comise de Stambolov, a hotărât pune sechestru pe averea nemîșcătoare a tului dictator. Autoritățile administrative încuviințat această cerere.

CRONICĂ

Sibiul, 2 Februarie n.

O amică a causei noastre D-șoara De l'homme, cunoscută deja cetitorilor noștri, a adresat doamnei Rațiu următoarea epistolă:

„Scumpă Doamnă!

„Adese-ori mă duc gândul la D-Voastră, și dorințele mele se înalță ca o rugăciune în aceste zile, în care urmă celor-ce-i stimăm, sănătate, bucurie, fericire. Cuvintele acestea vi-se vor pără, poate, deșerte, D-Voastră, care ați fost atât de des vizitată de încercări crude de câțiva ani încoace. Dați-mi voe însă să nădăjduesc, că atâtea suferințe îndurate în chip așa de nobil vor fi în sfîrșit încoronate cu un triumf strălucit al causei, ai cărei martiri glorioși sînteți. Anul ce se isprăvește a fost martor la multe întâmplări; martor al luptei D-Voastră energice pentru libertatea unui popor; al mîndrei D-Voastră rezistențe, precum și de atâtea suferințe, toate aceste niște evenimente înălțătoare, când le privește deaproape. Cel puțin vă rămâne, Doamnă, bucuria conștientelor curate și leale; năzăzurile voastre prețuese mai mult decât victoriile inimicilor voștri, viitorul vi-o va dovedi. În totdeauna am avut credință tare, că bunul plac și nedreptatea cad sub propriile lor arme; ele sînt efectul uneltelor cele cu două tăisuri, care rănesc mîna ce umblă cu ele. Veni-vă odată ziua, în care veți culege răsplata suferințelor și opintelilor voastre, doliul ce învîlve Ardealul e de aceea, despre care unul dintre marii noștri scriitori zicea: „Încât privește suvenirile naționale, doliurile prețuese mai mult, decât triumfurile, fiindcă ele impun datorințe, cer imperios silințele comune!“ Oh! cât de mult vă doresc, scumpă Doamnă, atât personal D-Voastră cât și Druiei Rațiu, tuturor Românilor sfîrșitul luptei, al persecuțiilor, miseriilor, care atât de trist au marcat anul trecut. Cât de mult doresc să vină zorile unui viitor de pace, de libertate, de unire....

„Citesc știrile despre Ungaria cu un interes ce vine din adîncul inimii, dar' nu sînt pe placul meu....

„Le Mans, Ianuarie.

„J. Del'homme, „profesoară la școala nor-mală din Mans“.

Nobila amică a causei române, care numai acum s'a reîntors în patrie (în Franța), din Oxford, la a cărei universitate a învățat, promite într-o altă epistolă, că și în țeara sa ca profesoară, va căuta să facă cunoscută și să câștige causei române simpatii.

Pentru tombola din București ni-au adus țerancele Paraschiva lui Nicolae Simion și Ana lui Nicolae Ioan din Cașeț, două frumoase stergare țesute de ele.

Prelegere publică. Măne, Duminecă, în 3 Februarie st. n. va ține dl Mateiu Voileanu, asesor consistorial, în localul societății române de lectură, strada Baier nr. 1 la 4 și jumătate ore d. a. a V-a prelegere publică asupra temei din Africa centrală: — „Constituțiunea statului Congo“, la care inteligența română se invită cu toată onoarea

Prigonire. Molochul „ideii de stat maghiar“ pretinde mereu la jertfe. Așa ni-se scrie din Poiana că brăvul țeran și fost jurat comunal Ilie Oprean, după-cum se știe a fost suspendat din oficiu și pedepsit cu 25 fl. amendă, pentru-că a rostit câteva călduroase cuvinte la adresa „comitetului central“ în ajunul plecării la procesul din Cluj. Sentința de condamnare a fost motivată că: „acusatul a luat parte la demonstrațiuni politice contra statului, arangiate pe timpul procesului Memorandului“ În recursul seu, acusatul a dovedit că aceasta e un neadevăr, deoarece participarea sa la „banchetul“ dat în onoarea membrilor din Sibiul a comitetului central, a fost înainte de a se începe procesul Memorandului cu 3 zile, și prin urmare motivarea sentinței este ilusorie. Forul al doilea (comitetul administrativ al comitatului Sibiul) a întărit sentința primă, însă pe altă basă, că adecă suș numitul juraț „a absentat fără știre din comună“. Ori-cine poate vedea că este de „legală“ această procedură, care nu este altceva decât o nedreaptă prigonire.

Un dar prețios. „Vocea Severinului“ scrie: D-na Teodora I. Tintorescu, soția dlui president al Ligei secția Severinului, a primit trei portrete ale d-nei Emilia Rațiu și domnișoarelor Felicia și Dorina Rațiu, ce au fost trimise prin dl Tintorescu, cu ocazia mergerii la Seghedin. Pe dosul acelor portrete am văzut scris de proprie mîni: Stimă și iubire d-nei și dlui Tintorescu.

Serisori agitatorice. De astă-dată nu e vorbă de vre-un ziar românesc, ori de vre-o broșură românească, ci de niște scrieri volante, cu tendințe de a propaga socialismul. Aceste scrieri, care poartă titlul: Magyar-ország jogtalan néphész și pe nemțește „An das rechtlose Volk Ungarns“, au fost oprite și pe urmă confiscate la tipografia „Gutenberg“ din Budapesta.

Teatru orașenesc. După-cum am anunțat, Vineri, dl Leon Grand a avut reprezentarea sa de beneficiu, alegîndu-și piesa: „Tatăl lui Lolo“, de l'Arronge. Subiectul piesei e în puține cuvinte următorul: Un distribuitor de poștă din Viena trăește sărac cu nevastă și două fiice ale lui. Una din ele, mai mare, încă din vîrstă fragedă arată însuși și porniri rele ale unei fete emancipate până la extrem, fără simțiment, cu „calcul rece. Ajun-gînd cu timpul într-o stare materială bună, prin căsătorie cu un bătrîn curtesan prost, ea trăește pe deplin după-cum o tae capul și mînată de

plăcerile ei. Părinții care sînt la dînsa, făcîndu-i muștrări, ea nu vrea să le suferă și-i isgonește din casă. A doua soră, mai mică, este tipul copilei ascultătoare, sîrguitoare, cinstită. Tatăl, închipuit, dorind a „trăi bine“, favorizează toate pornirile fetei mari (Charlotte Lolo) și desconsideră pe cea mai mică (Hedviga) pentru „proștia“ ei. Mama, adevă-rata mamă, are preferințe contrare de acele ale tatălui în privința fiicelor lor și prevede viitorul amîndurora. Cea mai mică, părăsită de tată, se mărită cu un compactor modest și e fericită în căsnicie. În momentul când Lolo isgonește părinții, care se ved aruncați pe uliță, își aduce aminte de Hedviga; se duc amăriți acolo și întră în casă tocmai în momentul când fericita păreche și botează primul copil. Revedere plină de bucurie! Ce se întâmplă însă cu Lolo mai departe după isgonire, autorul nu mai spune; cetitorul sau spectatorul trebuie să-și completeze însuși, adică: merge înainte pe povirnișul păcatelor până se prăbușește în prăpastie. — Rolul seu de Brifträger în pensie, dl Grand l'a predat cum ne așteptam dela talentul seu în chip măiestru, numai în momentul isgonirii din casă am fi dorit să vedem mai multă emoțiune, atât în vorbe cât și în expresiunea fetei. Oare era ceva indispozițiune la mijloc? Nu ne-am mira căci negreșit unul din cele mai mari efecte exterioare ale rolului d-sale nu pricepe, nu poate pricepe pu-plicul sibiian și eată pentru-ce? „Împărțitorul de scrisori“ (Nepomuk Klemm) este de origine Ceh, cum sînt ca mulți de acestia în Viena, unde trăesc 300.000 Cehi. Originea aceasta (după autorul piesei) i-se vede din primele cuvinte nu numai din pronunțarea cu totul cehică, din unele frase vorbite chier ceheste (spre pildă: „Daj pozor“—bagă de seamă; to ie hesky—asta e frumos, etc., dar' și din chiar însași construcția r. sei. Tot rolul lui Klemm nu e scris în limba germană, ci în limba cehică, numai cuvintele sînt nemțești. Publicul din Viena, care trăește în contact de toate zilele și în toate ocupațiunile vieții cu Cehii de acolo, pricepe imediat acest lucru și jucătorul rolului lui Klemm face efect foarte mare; la noi pentru aceasta a rămas aproape cu totul neobservată și fără efect. Dl Grand a imitat foarte bine accentul cehic din rol; păcat că tocmai efect puternic exterior n'a putut fi bine aprefiat de publicul nostru. Și încă o în-trebare: de ce-i pune masca așa de tîneră? Nevasta lui păre cel puțin cu 15 ani mai bătrînă decât el. Dintre ceilalți artiști a fost pe deplin la înălțimea chemării dl Svoboda, în rolul lui Boiațky, curtesan bătrîn și prost. A jucat minunat, aproape fără greș. Nu așa putem aprefia prestațiunea d-șoarei Bellan, în rol de Lolo; dar' nu e vina d-sale; d-șoara e bună de tot pentru rolul de naive, dar' pentru fete emancipate, care devin femei rafinate, n'are atîta talent și ală trupești. Dintre artiștii d-sale mai și ceialalți artiști și-au dat toată silința pentru reușita reprezentației de aseară. Teatrul era înțesat, nici un locșor liber. Dl Grand a primit o coroană de lauri și două pachete cu daruri

Hymen. Dl Ioan Bogdan, teolog abs. și învîțător, și d-șoara Ana Todescu; își anunță cununia lor, care se va celebra Joi în 26 Ianuarie v. 1895 la orele trei după amiază în biserica română gr. ort. din Bucium-Cerb.

O moarte îngrozitoare. Earăși una dintre tragediile amorului. Mamă-sa a vrut să o mărite după unul pe care nu-l putea suferi, pe când inima ei alese pe altul. A vrut să-i rămână credincioasă, a căutat deci să se omoare. S'a îmbrăcat în hainele ei cele mai frumoase, cunună de mirt și-a pus pe cap, a versat petrol pe haine și le-a aprins. Între cele mai îngrozitoare dureri a trebuit să moară, după-ce s'a chinuit aproape două zile. Numele nefericitei victime este Marie Mayer din Chichinda mare.

Un omor politic. Cetim în foile ungurești că Gasparinac, conducătorul unei tipografii din Mitrovița, care a luat parte însemnată în agitațiile anti-sîrbesti și a fost unul dintre căpeteniile partidului croat (Starcevic), l'a omorît pe concăteanul seu sîrb Jivo Nedelykovic. Acest omor a făcut multă senzație prin oraș, căci în el toți ved un — omor politic.

Decoratii românești. Cu prilegiul Anului-Nou s'a acordat de cătră Rege o sumă de decorații. Între alții au fost decorați dl I. Gavanescu, cu Steaua României, gradul de oficer, Emanuil David, I. Rallet cu Coroana României, gradul de oficer, Dr. Aurel Babeș, C. V. Butureanu, Th. D. Speranță, în gradul de cavaleri al același ordin.

Nou post de general în armata română. În bugetul ministerului român de războiu pe anul 1895 — 1896 este prevă-zută crearea unui post de general de artilerie, căruia i-se va da direcțiunea tuturor fortificațiilor din țeară.

Societatea geografică română. Într-o ședință a societății geografice, dl Gr. Tocilescu va vorbi despre Brazda lui Novac după ultimele cercetări. Dl Ionescu-Gion va vorbi despre cuvîntul Tătar în geografie.

Posta redacțiunii.

Dlul S. Stoica Abrud. De scrisoare, ori articolul pomenit de d-ta n'avem nici o cunoștință. Probabil, s'a perdut la poștă.

Bibliografie.

Invitare la abonament.

Cu 1 Ianuarie 1895, se începe un nou abonament la

VATRA.

Revista ilustrată pentru familie, care intră în al II-lea an al existenței sale.

Toată presa românească s'a exprimat îndeosebi favorabil pentru această excelentă revistă, care a ajuns I-ul rang în literatura bel-tristică românească.

Anul I. al „Vetrei“, este o dovadă neîndoelnică de ninsuțele ce și-au dat, atât redacția revistei, cât și librăria editoare a prezenta familiilor românești, cea mai instructivă, mai variată și mai plăcută lectură.

Serierile originale ale domnilor I. Slavici, Caragiale, Cosbuc, Tr. Demetrescu, St. Basarabean, Dulfu, Elisaveta Doamna, Neculai Iorga, S. Fl. Marian, G. Murnu, V. D. Păun, Russu Șirianu, I. G. Șbiera, D. Stănescu, etc., etc. precum și traduceri admirabile din cei mai celebri autori moderni străini. Ilustrațiile splendide reușite, dintre cari cele mai multe originale. Grijă cea mare în alegerea materiilor de cetit potrivite pentru familii; luxul și eleganța cu care se tipă-rește; prețul relativ ieftin (4 coale mari 4" hârtie extra-velină, tipărite cu cerneluri de lux și în colorii), fac ca „Vatra“ să fie cea mai răspîndită și mai cetită foaie în familii.

Apare de 2 ori pe lună, în fascicule întregi de câte 4 coale mari.

Pentru Austro-Ungaria abonamentul pe un an costă fl. 12, pe 1/2 an costă fl. 6, pe 1/4 an costă fl. 3. Abonații cei vechi, sînt rugați a trimite neîntăriat costul abonamentului, la librăria editoare mai jos semnată, ear' cei care doresc a se abona acum, sînt rugați să binevoească a trimite odată cu abonamentul și costul pentru timpul cât voesc a se abona, căci „Vatra“ nu se trimite, decât celor cari plătesc abonamentul înainte, abonamentele se trimit cu mandat postal la Librăria Școalelor C. Sfetea, București.

Colecțiuni complete ale anului I. se mai găseac în depozit, cu 12 fl. broșate și fl. 13 legate lucos.

Dr. Mihail Bonachi a scos de sub tipar următorul studiu juridic: Persoana morală în codicile Calimach.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Socescu & Comp. Ioan Neculcea, Letopisețul Țerii Moldovei, cu notițe lexicografice.

Se află de vînzare la toate librăriile cu prețul de 80 bani.

A apărut în editura librăriei Carol Müller:

Poesii de Ioan N. Roman, un elegant volum de 230 de pagini și se află de vînzare la Institutul Tipografic (Sibiul) cu prețul de fl. 1.25.

Se află de vînzare la Institutul Tipografic: „Ghiveciu“ de Dr. Urechiu.

Calindarul zilei.

22 Ianuarie (3 Februarie) 1895.

Ilirian: S. Apost. Timoteiu.

Gregorian: Blasii.

Soarele: răsare 8.02 apune 4.17 m.

Buletin meteorologic.

Sibiul, 2 Februarie n. 12 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 127.1)	Diferența din prezic.	Temperatura după Celsius	Maximul și mi inul de temperatură	Direcția vîntului
729.3	-4.5	-4.8	+0.8 -4.8	SO

Din țeară 31 Ianuarie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tăria
Budapesta	758	-5.3	VO	1
Sătmar	760	-3.1	SO	2
Cluj	756	-4.2	—	—
Orșova	753	-2.0	NV	2
Arad	759	-4.7	O	4
Panciova	754	-5.3	NV	1

Doctor de dinți

IOSIF PERL

dentist american, Dr. de spălarea dinților, plombur studiat în America

a sosit în Sibiul, unde va petrece câteva zile.

Ordinează în hotel „Neurhrer“ nr. 19 dela 9—12 oare înainte de amiază și dela 2—5 oare după amiază.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Ian. n. 1895.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățesc nou	75			76		
Grâu dela Tisa	75			76		
Grâu „ Pesta „	75			76		
Grâu de Alba-Reg.	75			76		
„ Bacica „	75			76		
Grâu ung. de Nord	75			76		
Sămînțe, vechi ori noue						
		Solul		Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.
						dela până
Săcără				70—72	5.45	5.50
Orz		de nutreț		60—62	5.40	6.15
„		de vînsar		62—64	6.30	6.80
„		de bere		65—66	7.15	8.15
Ovăș		—		39—41	5.90	6.30
Cucuruz (porumb)		bănăț.		75	6.—	6.05
„		de altoșiu		75		
Meiu		—		—	6.20	6.80
Hrîșcă		—		—		
Măci pe termen						
Grâu		Sept.-Oct.		6.92		6.94
Cucuruz		Mart.-Apr.		6.56		6.52
„		Maiu-Iun.		6.25		6.26
Ovăș		Iulie-Aug.		—		—
„		Mart.-Apr.		6.04		6.04
„		Oct.		—		—
Produse diverse			Solul		Cursul	
					dela	până
Grâu						
Sēm. de trif.	Lucernă ungurească			40.—	52.—	
„	roșie			59.—	67.—	
Oleu de rap.	rafinat					
Uns. de porc	dela Pesta			48.25	48.75	
„	dela țeară					
Slănină	svîntăță			41.50	42.—	
„	afumată			47.—	48.—	
Său	—					
Prune	—					
Licitar	slavon, nou			15.—	15.50	
„	bănățesc			14.—	14.70	
Miere	brută					
„	galbînă străcurată					
Ceară	de Rosenau					
Spirit	brut					
„	Drojdiițe de spirit					

Cursul pieții din Sibiul.

Din 1 Februarie n. 1895.

Hârtie-monetă română . . .	Cump. 9.88	vînd. 9.90
Lire turcești	" 11.15	" 11.20
Imperiali	" 10.10	" 10.13
Ruble rusești	" 1.32	" 1.32

M.-Z. 1044/1895.

[547] 2 2

Publicațiune.

Din partea magistratului orașului Sibiu, ca autoritate de meserie de I. instanță, se aduce la cunoștință generală, c. noul statut al cassei de bolnavi cercuale din Sibiu, statul primit în adunarea generală dela 8 Iulie 1894, au venit îndreptat aprobate de înaltul minister de comerț reg. ung. sub nr. 1332/1895 și că ele intră în valoare începând dela 1 Februarie 1895.

Cu această ocazie autoritatea de meserie se vede îndemnată a îndega, spre interesul celor care iau parte, la cele mai însemnate puncte din statutele pomenite.

A. Insinuare și desinsinuare.

Fiecare stăpân (maiestru, șef) este dator, a însinua, în restimp de 8 zile dela intrarea în slujbă, persoanele în slujbă la el și îndatorite a se asigura, să fie primite ca membri ai cassei de bolnavi cercuale din Sibiu; ear' la esirea din slujbă a le desinsinua tot în restimp de 8 zile, numărând dela ziua esirii.

Aceste însinuări și desinsinuări se fac, pentru persoanele locuitoare pe hotarul Sibiului și îndatorite să fie asigurate, în cancelaria cassei de bolnavi cercuale din Sibiu, Armbrustergasse nr. 1; ear' pentru cei ce locuiesc afară din hotarul amintit, la reprezentantul respectiv al cassei, folosindu-se de tipăriturile destinate acestui scop.

Scăparea din vedere a însinuării și desinsinuării se pedepsește.

B. Cotisațiuni.

Cotisațiunile (contribuiri) se calculează cu 3%, adică cu 3 cruceri dela fiecare florin din salariu zilnic mijlociu, ear' salariile acestea se stabilesc în următorul mod:

I. Pentru bărbați:

a) la un salariu până la inclusive 69 cruceri cu	fl. 50 cr.
b) " " " dela 70 cruceri până inclusive 99 cruceri cu	" 70 "
c) " " " 1 fl. până la 1 fl. 49 cr. cu	" 1 "
d) " " " 1 fl. 50 cr. până la 1 fl. 99 cr. cu	" 50 "
e) " " " 2 " și peste cu	" 2 "

II. Pentru femei:

a) la un salariu până la inclusive 49 cr. cu	fl. 40 cr.
b) " " " dela 50 cr. până inclusive 69 cr. cu	" 50 "
c) " " " 70 " " " 99 " " "	" 70 "
d) " " " 1 fl. și peste cu	" 1 "

III. Pentru ucenici, practicanți, slujbași în vîrstă sub 18 ani salariu zilnic obicinuit mijlociu se stabilește pe 40 cruceri.

IV. Valoarea vîntului cîpătat afară de salariu sau în locul acestuia tomit prin contract se stabilește de o persoană și pe o săptămână cu 1 fl. 50 cr.

Cotisațiunile (contribuiri) trebuie să fie plătite precis de către stăpân după fiecare săptămână sau la patru săptămâni trecute, și anume așa, că stăpânul are să plătească 1/3 din propria sa pungă, ear' 2/3, poate să le detragă membrului îndatorat a fi asigurat din salariul lui.

Pentru ucenici și practicanți stăpânii plătesc întreaga contribuție din propria pungă, întrucît contractul de ucenie nu glăsește altfel în această privință.

Se atrage atenția stăpânilor (maiestrilor, șefilor), că arătarea neexactă a salariului trage după sine amende de bani până la 20 florini v. a.

Restanțele de contribuiri se percep cu executorul de dări.

C. Drepturile membrilor.

Membrii asigurați capătă în cas de boală:

- ajutor medical fără plată, care însă nu poate trece peste 20 săptămâni neîntrerupt scotite;
- medicamente și unelte medicale indispensabile (ochelari, cărji, bandage), deasemenea fără plată, dar' tot numai timp de 20 săptămâni neîntrerupte;
- bani de bolnav, dacă boala, după constatarea medicului, îl face incapabil de a câștiga și durează mai mult 3 zile, scotind dela ziua îmbolnăvirii, pe tot timpul incapacității de a câștiga, întrucît nu li-se compete după lege salariu sau leafă și în timpul incapacității de a câștiga anume până la suma reprezentând jumătatea salariului stabilit pentru calcularea contribuției deasemenea cel mai mult timp de 20 săptămâni;
- lehuzele capătă un ajutor, care li-se va da în suma corespunzătoare banilor de bolnav, începînd dela prima zi a nașterii, dar' cel puțin timp de patru săptămâni;
- membrii de familie ai celor îndatoriti a fi asigurați, cari trăiesc cu asigurații în casnicie comună (soția legitimă, copiii legitimi), vor capăta pe viitor numai ajutor medical fără plată în casă, sau dacă îmbolnăvirea permite a eși, membrii din Sibiu în oala de ordinațiune alături de cancelaria, unde medicul este de față în zilele de lucru dela 10—12, ear' în zilele de sărbători și Dumineci dela 10—11 care, — tot însă numai cel mult timp de 20 săptămâni;
- în casuri de moarte, contribuție la înmormîntare, și anume până la suma de 20-ori mai mare decît salariul mijlociu luat ca basă pentru calcularea contribuției de membru.

D. Primire în spital.

La orîndueala direcțiunii sau a medicului cassei, în loc de îngrijire acasă, poate bolnavul să fie transportat la spital clasa din urmă, dar' și de aceasta pot să aibă parte numai membrii și încă tot pe timpul cel mai lung de 20 săptămâni.

Prin urmare, pe viitor taxa pentru îngrijire în spital pentru aceia dintre membri, cari s'au lăsat a fi duși la spital fără stirea direcțiunii sau a medicului cassei, nu va fi plătită de către cassa; excepție din regula aceasta se face numai în acele cazuri nenorocite sau îmbolnăviri grave și repezi, în care nu s'a putut adresa rugămintea pentru primirea în spital.

E. Procedare în cas de îmbolnăvire.

Fiecare cas de îmbolnăvire e a se anunța în cancelarie, respective la reprezentantul aducîndu-se conștiința de membru; pe urmă li-se va da bolnavului un raport medical, spre a fi arătat medicului cassei.

După reînsănătoșare raportul medical e a se înăpoea în cancelaria cassei.

A lua consultație la un alt medic, decît medicul cassei pe speșele acesteia se poate întempla numai cu înțelegerea direcției, sau dacă împrejurări urgente cum se cade dovedite, motivează consultarea unui alt medic, dar' și acestui medic li-se onorează numai o singură vizită cu taxa obicinuită în acel loc.

Medicamente și bani de bolnavi se plătesc de către cassa numai la înfășoșarea unui certificat din partea medicului cassei.

Sibiu, 29 Ianuarie 1895.

Magistratul.

Pari pentru hemei

circa 650 bucăți,
lungimea 3—4 stăngeni.

Calitatea cea mai bună, de brad
cu prețul foarte moderat se află
de vînzare la

[575] 1—3 Bucur Dancăș jun.
în Reginari (lîngă Sibiu).

Tinerilor și bătrînilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.
Se trimite sub plic pentru 60 cruceri
în marce postale. [416] 2—50

Eduard Bendt, Braunschweig.

În atelierul „Institutului Tipografic” din Sibiu

se caută

Culegători-tipografi.

Condițiune sigură.

Institut Tipografic T. L. Albini în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1895.

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1895. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — Veduvele, de Delavrancea. — Moșul și Domnul, de Ioan Vesa, învețător. — Economic: Ceva despre stîrpirea omidelor; Sirop de smură și de cireș. — Poesti: Cu flori cu ramuri verzi, (Dedicăție martirilor noștri) de P. Dulfu; Lupta vieții, de G. Coșbuc. — Partea hașlie: Oala cu lapte; Anecdote; Răspuns încrecut; Ghicitori. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cu trimiterea pe postă 23 cr.

Hârtie de scrisori cu inscripția

„Totul pentru Națiune!”

lozincă sublimă a Fetei Române
efectuează Librăria „Institutului
Tipografic” în orice mărime de
hârtie, cu diferite arabescuri, în cutii
sau fără cutii.

La „Institutul Tipografic”
în Sibiu se află de vînzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Convocare.

P. t. membrii Cassei de păstrare (reuniune) din Seliște se convoacă la ședința

Adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe Joi în 2/14 Februarie a. c. la 2 oar p. m. în sala cea mare a școalei române gr.-or. din Seliște pe lîngă următorul

Program:

1. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
2. Staverirea bilanțului cu 31 Decembrie 1894 și distribuirea profitului cură
3. Raportul consiliului de inspecțiune și eventuale propuneri.
4. Alegerea membrilor în consiliul de inspecțiune conform §-lui 20 din statut

Din ședința direcțiunii Cassei de păstrare (reuniune) în Seliște, ținută în 19/31 Ianuarie 1895.

Direcțiunea.

[598] 1—2

Cea mai bună și mai ieftină foaie pentru preoți și învețatori este

„LUMINA”

foaie eclesiastică, didactică, socială și literară

ce apare dela 1 Ianuarie 1895 în Giula (Gyula) al cărei prospect e următorul:

„Lumina”, ca organ de publicitate este înființat pentru a umple golul în genere observat și a delătura lipsa de toți simțită pe terenul ziaristice și literaturii noastre bisericești și școlare. — „Lumina” va avea cont de pretențiunile și aspirațiunile preoților și învețătorimii noastre, apărînd interesele lor atât pe terenul lor de activitate, cât și pe cel social și de viață. — „Lumina”, avînd angajați de colaboratori pe cei mai distinși teologi și pedagogi, pe cei mai erudiți scriitori și cultivatori ai literaturii bis și școl. va ocupa locul de frunte între toate ziarile existente și de această natură, producînd în coloanele sale cei mai buni și mai interesați articoli. — „Lumina” ținînd cont de spiritul societății, va produce articoli sociali eșiți din condeele celor mai eminenți scriitori și astfel va nîsu a satisface așteptărilor publicului și pe acest teren ținîndu-l în curent cu fazele de dezvoltare a spiritului timpului și societății moderne. — „Lumina” publică un permanent concurs de premiu care se va da în fiecare lună pentru cel mai bun articol bis școl., social ori literar ce li-se va trimite. — „Lumina” atît prin cuprinsul seu bun și interesant cât și prin prețul bagatel de abonament emulează cu toate foile existente și de această natură atît dela noi cât și din străinătate. — „Lumina” apare (deocamdată) de 2 ori pe lună și se poate abona cu preț de fl. 3.— (6 coroane) la an și fl. 1.50 (3 coroane) 1/2 an în Giula (Gyula) strada Română nr. 2 (1630) la

Red. și Administr. „Luminei”.

CRACHUL CEL MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continental european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lîngă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sînt cu împuternicit. Expedez deci ori-și-cui obiectele următoare pe lîngă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

- 6 cutite fine cu tăis veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru cașă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceai.
- 1 lopătică pentru zahăr pisat.
- 44 de bucăți laolaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se po capăta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de nuntă

precum și ca present de nuntă și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capăta numai la

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent Viena, II., Rembrandtstrasse 19. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lîngă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de alături (metal higienic.)

Extras din scrisorile de recunoștință:

- Versapatak, 29 Decembrie 1894.
Am comandat pe adresa Bodnar 41 cutite, furculițe etc., le-am găsit foarte bune, de aceea Vă mulțumim foarte frumos atît eu cât și nevasta mea.
Iohann Neubauer.
Prebuch, 17 Decembrie 1894.
Lucrurile foarte reușite care m'au îndestulat cât se poate de bine, au stîrnit cea mai mare admirație prin prețul lor ieftin, calitate bună și exterior elegant.
A. Havelt.
Gross-Bistritz (lîngă Rosnau) 3 Februarie 1894.
Vă trimit costul lucrurilor ce mi-ați expedit, sînt pe deplin mulțumit și rog să binevoiți a-mi mai trimite.
Jacob Iellinek, preot.
Debóvec, 31 Decembrie 1894.
Sînt afară din cale de mulțumit pentru lucrurile trimise și vă rog încă pentru o garnitură.
Iohann Pasieczka, conducător de post de gendarmi.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Marca de fabrică.
SPIRIT GALLIC
(Franzbranntwein)

al
apotecarului VERTES,
este la întrebuintare cel mai
cu efect,

și în urmarea absolutei sale curățenii cel mai apt precum din afară așa și din lăuntru spre întrebuintare. Este întrebuintat cu mare succes la podagră, reumatism, rețeli, dureri în toate membrele, dureri de cap, dîinți și nervi, la paralizări, serinteli, plăcut mijloc recursor pe drum și a Veritabil numai cu marca de fabrică alăturată. 1 sticlă 50 cr. și 1 fl. 5 sticle mari franco.

Se capăta direct dela L. VERTES, apoteca „La Vultur” în Lugos (Bănat), nr. 810, precum și din depositul farmacist, droguerie și dela comercianți de speșerie.

Deposit capital în Viena: Alte K. K. Feldapothek, Stefansplatz; Budapesta la dl J. de Török, farmacist, Király-utca nr. 8. În provincie la farmaciștii următori:

Arad: Ring Lajos, Rozsnyai M., Földes Kelemen, Vojtek és Weisz, drog., Beicherecent-mare: Kovács S., Brasov: Roth Viktor, Jikels F., Kugler Ed., Klein V., Cluj: Palóczy Lajos, Csaba: Réthy Béla, Czegled: Zalai Ede, Debrecen: J. Rothscheck V. E., Tóth Béla, Mihalovits István, Marosvásárhely: Dr. Bernády G., Benő B., Parf., Medias: Buresc J., Neorichiu: Binder A., Oradea-mare: Wachsmann A., droguist, Reginari: Sigerus, Sibiu: Molnar; Fuchs L., Mieselbacher J. B., comere, Sighisoara: Lingner A. W., Szatmar: Literaty Elek, Szeged: Vajda Imre & comp. droguisti, Tisza-Ujlak: Royko Viktor, Timisoara: Krayer József, droguist, C. Jahner, apoth., Versecz: Müller Oskár, etc.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.